

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (रेडियो नेपाल)

खुला तथा आन्तरिक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना
सेवा: सञ्चार तथा कार्यक्रम, समूह: समाचार, उपसमूह: सम्पादन तह: ५,
पद: सहसमाचारवाचक

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क २००

द्वितीय चरण: प्रयोगात्मक (स्वर) परीक्षा

पूर्णाङ्क: ५०

तृतीय चरण: अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क: ३०

लिखित परीक्षा योजना						
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंक भार	समय
प्रथम	सामान्यज्ञान र सामाजिक अध्ययन	१००	वस्तुगत बहुउत्तर	२५	५०	२ घण्टा
			छोटो छोटो उत्तर	८	४०	
			लामो उत्तर	१	१०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	वस्तुगत बहुउत्तर	२५	५०	२ घण्टा
			छोटो छोटो उत्तर	८	४०	
			लामो उत्तर	१	१०	

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना

पूर्णाङ्क: ५०

उत्तीर्णाङ्क: २०

- कुनै घटना विशेषको रिपोर्टको स्क्रिप्ट/समाचार तयार गरी स्वर परीक्षा दिनुपर्ने ।
- पदसँग सम्बन्धित प्रयोगात्मक परीक्षाबाट ज्ञान, सीप र अभिवृत्ति समेत परीक्षण गरिनेछ ।

द्रष्टव्य:

- प्रथम पत्र सामान्य ज्ञान र सामाजिक अध्ययन विषयको परीक्षा सबै सेवा समूहलाई संयुक्त वा भिन्नाभिन्नै पनि हुन सक्नेछ । द्वितीय पत्र सेवा सम्बन्धी विषयको परीक्षा सेवा अनुरूप भिन्नाभिन्नै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यमभाषा नेपाली वा अंग्रेजी हुनेछ ।
- प्रत्येक पत्रको लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिका हुनेछन् । वस्तुगत र विषयगत प्रश्नहरूको उत्तरपुस्तिका छुट्टाछुट्टै हुनेछन् ।
- लिखित परीक्षाको प्रत्येक पत्रमा उत्तीर्णाङ्क ४० प्रतिशत मानिने छ ।
- वस्तुगत बहुउत्तर प्रश्न गल्ती गरेको प्रश्नोत्तरको लागि २० प्रतिशत अंक कट्टा गरिनेछ ।
- पाठ्यक्रममा भएका यथासम्भव सबै पाठयांशहरूबाट प्रश्न सोधिने छ ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट उत्तीर्ण भएका उम्मेदवारहरू मात्र द्वितीय चरणको प्रयोगात्मक (स्वर) परीक्षामा सम्मिलित हुन पाउनेछन् ।
- द्वितीय चरणको प्रयोगात्मक (स्वर) बाट छनौट भएका उम्मेदवारहरू मात्र तृतीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित हुने पाउनेछन् ।
- यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लिखित समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (रेडियो नेपाल)

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम
सेवा: सञ्चार तथा कार्यक्रम, समूह: समाचार, उपसमूह: सम्पादन तह: ५,
पद: सहसमाचारवाचक

समय : २ घण्टा

पूर्णाङ्क १००

प्रथमपत्र : सामान्यज्ञान तथा सामाजिक अध्ययन

१. नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक अवस्था सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
२. रेडियो नेपाल विगतदेखि वर्तमानसम्म ।
३. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वपूर्ण समसामयिक घटनाहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
४. भौगोलिक आधारमा नेपालको विभाजन र प्रत्येक प्रदेशका विशेषता, नेपालको प्राकृतिक सम्पदा, जलश्रोत, पहाड, खानी र जलवायु ।
५. नेपालको वर्तमान शासन पद्धती संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था र नेपालको संविधान
(संवैधानिक अंगहरू, मौलिक हक र कर्तव्य, व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका)
६. चालू आवधिक योजनाको सामान्य जानकारी ।
७. नेपालको परराष्ट्र सम्बन्धको विकास, सार्क र संयुक्त राष्ट्र संघ
८. कर्मचारी प्रशासन र संगठनात्मक व्यवहार सम्बन्धी जानकारी ।
९. नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, प्रचलित धर्महरू, जातजाति, भाषाभाषी र कला संस्कृति
१०. सामाजिक समस्या, विकृतिहरू र त्यसको समाधान ।
११. कार्यालय र कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी जानकारी ।
१२. कम्प्युटर प्रणालीको आवश्यकता र महत्व ।
१३. सुशासन र नागरिक वडापत्रको अवधारणा ।
१४. सूचनाको हक सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
१५. संगठित संस्थाको पारदर्शिता र जवाफदेहिता
१६. संस्थागत आचरण, अनुशासन र आर्थिक नियन्त्रण
१७. नेपालको जनसंख्या र जनसंख्याको व्यवस्थापन ।

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (रेडियो नेपाल)

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम
सेवा: सञ्चार तथा कार्यक्रम, समूह: समाचार, उपसमूह: सम्पादन तह: ५,
पद: सहसमाचारवाचक

समय: २ घण्टा

पूर्णाङ्क १००

द्वितीयपत्र: सेवा सम्बन्धी

१. सञ्चार (Communication)

- सञ्चारको परिचय (Introduction to communication)
- सञ्चारको प्रक्रिया (Process of communication)
- सञ्चारको प्रकार (Types of communication)

२. आमसञ्चार (Mass Communication)

- आमसञ्चारको परिचय (Introduction to mass communication)
- आमसञ्चार माध्यमका प्रकारहरू (Types of mass media)
- आमसञ्चार माध्यमका विशेषता र कार्यहरू (Characteristics and functions of mass media)
- आमसञ्चारका क्षेत्र तथा उपयोगिता (Scope, uses of mass communication)
- समाजमा आमसञ्चार माध्यमको भूमिका र महत्व (Role & importance of mass media in society)

३. प्रसारण पत्रकारिता (Broadcast Journalism)

- प्रसारण पत्रकारिताको परिचय (Introduction to broadcast journalism)
- समाचार निर्माण र प्रस्तुति (News production and presentation)

४ पत्रकारिता (Journalism)

- पत्रकारिताको परिचय र प्रकार (Introduction and types of journalism)
- पत्रकारिताका तत्वहरू (Elements of journalism)
- पत्रकारिताको महत्व (Importance of journalism)
- आधुनिक पत्रकारिताका सिद्धान्तहरू (Principles of modern journalism)
- समाचारको अर्थ र परिभाषा (Meaning and definition of news)
- समाचारका आधारभूत तत्वहरू (Basic ingredients of news)
- समाचारीय मूल्य (News values)

५ पत्रकारिता प्रक्रिया (Journalistic Process)

- समाचारकक्ष: बनावट र कार्यहरू (Newsroom: Structure and functions)
- समाचार संकलन एवं लेखन (News reporting)
- समाचार संकलन, यसका प्रकार, विधि र सिद्धान्त
- समाचारका स्रोतहरू (Sources of news)
- असल सम्वाददाताका गुणहरू (Qualities of a good reporter)
- विभिन्न प्रकारका रिपोर्टिङ (Different types of reporting)
- विशिष्टकृत रिपोर्टिङको आवश्यकता (Need for specialized reporting)
- समाचार लेखन (News-writing)
- समाचार संरचना (News structure)
- समाचार लेखनको शैलीहरू (Styles of news writing)

६. सम्पादन (Editing)

- सम्पादनका तरिकाहरू (Techniques of editing)
- सम्पादकका कार्यहरू (Functions of an editor)
- सम्पादकका गुणहरू (Qualities of an editor)

७. नेपालमा मिडिया (Media in Nepal)

- प्रेस मर्यादा, उत्तरदायित्व र आचार संहिता (Standards, responsibilities and code of ethics in journalism)
- प्रेस स्वतन्त्रता र सेन्सरसीप
- मिडियामा नयाँ अभ्यास: डिजिटल मिडिया, नागरिक पत्रकारिता, सूचना सञ्चार प्रविधि र सामाजिक सञ्जाल, ब्लग र नेटवर्किङ्ग (New media practices: Digital media, ICT and social media)

८. सञ्चारसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय संघ/संस्थाहरू (National and International Organization related Media)

रेडियो नेपाल, रा.स.स., नेपाल टेलिभिजन, प्रेस काउन्सिल, सूचना विभाग, नेपाल पत्रकार महासंघ, ACORAB, BAN, IFJ, AP, REUTERS, AFP, BBC, VOA, RNTC, PTI, AIR, CRI etc.

९. नेपालको संविधानको सामान्य जानकारी

१०. रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति, गठन आदेश, २०४१(संशोधन सहित)
११. रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति, कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०७७
१२. रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति, आर्थिक नियमावली, २०४९
१३. राष्ट्रिय आमसञ्चार नीति, २०७३
१४. राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९ र राष्ट्रिय प्रसारण नियमावली, २०५२ (संशोधन सहित)
१५. श्रमजीवि पत्रकार सम्बन्धी ऐन, २०५१ र श्रमजीवि पत्रकार सम्बन्धी नियमावली, २०५३ (संशोधन सहित)
१६. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ र नियमावली २०६५ (संशोधन सहित)
१७. सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ सम्बन्धी जानकारी
१८. सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति २०७२
१९. विज्ञापन रहित (clean feed) नीति २०७३
२०. विज्ञापन (नियमन गर्ने) ऐन २०७६
२१. अनलाइन सञ्चार माध्यम संचालन निर्देशिका २०७३ (संशोधन सहित)
२२. विज्ञापन (नियमन गर्ने) नियमावली, २०७७